

Kazakistan Yatırım ve Ticaret Olanakları

Siyasi ve ekonomik istikrar, piyasa ekonomisine geçiş alanında atılan adımlar ve bu kapsamda gerçekleştirilen mevzuat değişiklikleri ve kurumsal reformlar, Çin ve Rusya gibi büyük tüketim pazarlarına yakınlık, sahip olduğu zengin doğal kaynaklar, yüksek ekonomik büyüme oranları, uygulanan inovatif sanayileşme politikaları vs. faktörler Kazakistan'ı Avrasya coğrafyasında yatırımlar ve ticaretin geliştirilmesi açısından en elverişli ülke konumuna getirmektedir. Doğal kaynak zenginliği olarak dünyada 6'ncı sırada bulunan Kazakistan son 10 yıllık dönemde yıllık ortalama yüzde 8 oranında büyüyerek, bu alanda önemli bir başarı sergilemiştir. Avrasya Ekonomik Birliği üyesi olan Kazakistan bu sayede 170 milyonluk bir pazara ulaşım imkanı sağlarken, 2005 yılından sonra ülkeye toplam 180 milyar dolarlık yabancı yatırım girişi gerçekleşmiştir.

Kazakistan'da son dönemlerde yatırım ortamının daha da iyileştirilmesi için önemli adımlar atılmaktadır. Bu anlamda, 12 Haziran 2014 tarihinde yürürlüğe giren "Yatırım İkliminin Geliştirilmesi Çerçevesinde Kazakistan Cumhuriyeti'nin Bazı Kanunlarına Değişiklik ve İlaveler Edilmesi Hakkında Kanun" yatırım faaliyetlerini kolaylaştırarak, özel sektöre sağlanan desteklerin kapsamının genişletilmesi, bunların daha ulaşılabilir kılınması ve nisbeten büyük ölçekli yatırımların teşvik edilmesi amacı taşımaktadır.

Yeni yasanın getirdiği başlıca yenilik "öncelikli yatırım projeleri" kavramının mevzuata ve uygulamalara girmesidir. Öncelikli yatırım projesi yeni kurulmuş olan bir tüzel kişilik tarafından hükümetin belirlediği öncelikli sektörlerde hayata geçirilen ve asgari yatırım tutarı yaklaşık 20 milyon dolar olan projeleri kapsamaktadır. Bu tür projelerin aşağıdaki temel koşullara uygun olması gerekmektedir:

- Yatırım projesini hazırlayan ve bu kapsamda destek için başvuran şirketin, başvuru tarihinden itibaren geriye dönük olarak en geç 12 ay içerisinde kurulmuş olması,
- Yatırım faaliyetinin öncelikli sektörlerden birisinde hayata geçirilmesi,
- Projenin tek bir sözleşme kapsamında gerçekleştirilmesi.

Bu şartlara uyan yatırım projeleri kurumlar vergisi ve toprak kullanım vergisinden 10, emlak vergisinden ise 8 yıla kadar süreyle muaf olacaktır. Bu projeler çerçevesinde gerek ana faaliyet kolunda gerekse de proje kapsamında yürütülen inşaat, montaj vs. işlerde yabancı işçi çalıştırma kısıtlaması uygulanmayacaktır.

En önemli yeniliklerden birisi "yatırım sübvansiyonu" adlı desteğin uygulamaya konmasıdır. Bu uygulama ile, öncelikli yatırım projesini hayata geçiren şirketlerin inşaat – montaj ve ekipman alımı için harcadıkları tutarın yüzde 30'a kadar olan kısmı devlet tarafından geri ödenmektedir. Ayrıca, bu projelerin vergi ve yabancı işçi çalıştırma mevzuatlarındaki muhtemel değişikliklerden hiçbir şekilde etkilenmemesi güvence altına alınmaktadır.

Ülkede Türk firmalarının yatırım faaliyetlerinin genişlemesi yönünde ciddi bir beklenti olduğu ve her türlü destek sağlanacağı dikkate alınır, özel sektörümüzün bu gelişmeleri yakından takip etmesi ve ortaya çıkan imkanları değerlendirmesi büyük önem taşımaktadır.

Diğer taraftan, Kazakistan pazarı bu ülkeye ihracat yapmak isteyen firmalarımız için önemli fırsatlar sunmaktadır. Tekstil – konfeksiyon, ayakkabı, makine ve ekipman, inşaat malzemeleri vs. sektörlerde faaliyet gösteren firmalarımızın tutarlı bir strateji izleyerek, kendi markalarını piyasada tanıtmak için gerekli çalışmaları yapmak suretiyle pazarda başarılı olması mümkündür. Ülkede Türk ürünlerinin imajı çok olumludur, birçok ticaret noktasında "Burada Türkiye'de üretilmiş ürünler bulabilirsiniz" tabelaları yer almaktadır. Özellikle orta ve üst orta segmente hitap eden hazır giyim ve ayakkabı üreticilerinin kendi markalarıyla Kazakistan pazarına girerek, mağazalaşması büyük önem taşımaktadır; nitekim, rasyonel fiyat politikası uygulanması koşuluyla, bu tür girişimlerin başarı kazanma şansı çok yüksektir.